

Echte progressie

Wat heb je aan de voortgangstoets?

De Voortgangstoets levert deelnemende faculteiten veel nuttige informatie. Maar of ook alle geneeskundestudenten erbij gebaat zijn is minder duidelijk. Robel Michael & Lot Snijders Blok

Vier keer per jaar maken circa achtduizend geneeskundestudenten op vijf faculteiten in Nederland de interuniversitaire voortgangstoets (VGT). Voor de meesten is het een kwestie van tweehonderd meerkeuzevragen invullen en vervolgens een mooi resultaat halen. Maar voor sommigen is dit niet zo vanzelfsprekend en schuilt het gevaar van de onvoldoende. Toch vragen studenten zich wel eens af of het echt alleen de 'slechte' studenten zijn die buiten de boot vallen. En wat nu eigenlijk het doel is van de toets.

Eigen concepten

De VGT toetst de medische kennis van studenten aan de hand van de einddoelen die behaald moeten worden aan het einde van de studie. Aangezien studenten van alle studiejaar dezelfde toets krijgen voorgeschoteld, biedt

nieuw ingevoerd curriculum zien waar dit beter is dan wel tekortschiet ten opzichte van het oude. Ook bij vergelijkingen tussen faculteiten kunnen zo eventuele hiaten in een curriculum aan het licht komen.

Niet alle faculteiten nemen deel aan de VGT. Tot nog toe hebben Groningen, Nijmegen, Leiden en de VU zich aangesloten bij dit Maastrichtse exportproduct. De andere faculteiten hebben hun eigen concepten ontwikkeld die kennisgroei in kaart brengen. Zo heeft Utrecht de Utrechtse Voortgangstoets, terwijl op de UvA jaarlijks het GKLO (Grootschalig Klinisch Lijnonderwijs) tentamen wordt afgenomen met alleen maar open vragen.

Relatieve normering

Opvallend is dat de verschillende faculteiten die wel deelnemen aan de VGT, er verschillend mee omspringen. Het aantal toegekende studiepunten varieert sterk per faculteit en per studiejaar. Neem bijvoorbeeld de VU en Maastricht, waar over de zes studiejaar respectievelijk 9 en 63 ECTS (studiepunten) behaald moeten worden. Uniformiteit zou gewenst zijn. Dat vindt ook drs. Liesbeth Gijsbers, secretaris van de Voortgangstoetscommissie Nijmegen: 'De examencommissies op de toetslocaties bepalen momenteel een deel van het reglement voor de voortgangstoets. De Werkgroep Interuniversitaire Voortgangstoets streeft naar meer afstemming en hoopt op termijn een overkoepelende landelijke regeling te bewerkstelligen.'

Bijzonder is ook de methode van toetsing. Aangezien alle studenten dezelfde toets maken, maar het vereiste kennisniveau verschilt, wordt de normering aangepast per studiejaar. Deze relatieve normering is echter afhankelijk van de scores in een jaargroep. Valt de score lager uit dan één standaarddeviatie onder het gemiddelde van de bijbehorende jaargroep, dan volgt een onvoldoende. Dit verschilt met de meeste tentamens, waarbij de cesuur afhangt van de verhouding open en gesloten vragen en de absolute

Het aantal toegekende studiepunten varieert sterk per faculteit

het de individuele student de gelegenheid zijn progressie in kaart te brengen. Daarnaast leert het de student hoe zijn score zich verhoudt tot die van zijn medestudenten en is zo inzichtelijk waar zijn kennis tekortschiet en wat dus extra aandacht verdient.

De deelnemende universiteiten hebben belang bij het vergaren van objectieve data over de prestaties van hun studenten. Cohorten studenten van dezelfde faculteit kunnen hiermee onderling worden vergeleken. Op die manier kan men bijvoorbeeld na de evaluatie van een

of wassen neus

beeld: Hollandse Hoogte

norm. Het grote voordeel van een relatieve normering, is dat het toepasbaar blijft ondanks mogelijke variatie in moeilijkheidsgraad tussen verschillende toetsen.

Uniformiteit

Waar een tekort aan kennis vaak de oorzaak is van het niet slagen voor een toets, ligt dat bij de voortgangstoets misschien anders. De vraagstelling wijkt namelijk sterk af van die van reguliere tentamens, en dat kan voor sommige studenten een struikelblok vormen. Bij de voortgangstoets wordt namelijk gebruikgemaakt van 'correction for guessing'. Een methode waarbij je voor een goed ant-

woord 1 punt krijgt. Voor een fout antwoord krijg je puntenaftrek en wel $\frac{1}{\text{aantal mogelijke antwoorden}-1}$. Het 'vraagteken' levert noch punten op noch puntenaftrek. Zo zou puur gokken gemiddeld een score van 0 opleveren. Echter, einddoelen van een opleiding zijn meer dan alleen feiten opsommen of het juiste antwoord eruit weten te pikken. Op goed geluk gokken of op strategische wijze vragen open laten is niet voldoende. Van een jonge klare mag inzicht, het toepassen van kennis en verbanden leggen zeker worden verwacht en dat is nu juist wat meerkeuzevragen veel minder goed kunnen toetsen dan open vragen.' Wellicht verklaart dat ook waarom sommige 'goede' studenten er toch moeite mee hebben, ondanks dat zij wel degelijk vooruitgang boeken.

In de lijn van de Werkgroep Interuniversitaire Voortgangstoets pleit ook het KNMG Studentenplatform voor uniformiteit tussen de faculteiten. Eenduidig beleid over (verplichte) deelname en het toekennen van studiepunten is niet alleen belangrijk voor eerlijk en consequent onderwijs, het biedt ook de gelegenheid effectief alle faculteiten en alle studenten te vergelijken. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om hervormingen te evalueren. Iets wat de kwaliteit van het geneeskundeonderwijs ten goede zal komen. Ten slotte is het zeker het overwegen waard om te kijken naar het type vraagstelling dat wordt gebruikt. Hierover kritisch blijven is noodzaak, zodat de vraagstelling ook mee blijft evolueren met de onderwijskundige inzichten. Ook voor de Voortgangstoets geldt immers dat stagnatie de vijand is van progressie. knmg Studentenplatform
De voetnoot vind je bij dit artikel op artsinspe.nl.

Tips: Maak je Voortgangstoets met succes!

- Maak gebruik van ProF, een elektronisch feedbacksysteem, te vinden op www.ivtg.nl.
- Lees het artikel: 'Hoe kun je de Voortgangstoets het beste aanpakken', vol gebundelde tips van studieadviseurs afkomstig van de VU, Nijmegen en Maastricht, te vinden op de website van de VU: www.vu.nl.
- Maak oude tentamens om bekend te raken met de vraagstelling.
- Ga de avond ervoor op tijd naar bed, ontbijt goed en maak je vooral niet te veel zorgen!